

การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2550

จงเจริญ เมตตา

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเวชนิทัศน์ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Assessment of customers Satisfaction with 2007 graduates in Technology in Biomedical Communications Program of Faculty of Medicine, Khon Kaen University

Chongchareon Metta

Medical Illustration and Audio Visual Technology Program, Anatomy department, Faculty of Medicine, Khon Kaen University.

หลักการและวัตถุประสงค์: การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต สามารถสะท้อนถึงคุณลักษณะของบัณฑิต และสามารถใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับที่สำคัญในการสะท้อนถึงการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อจะได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วนที่เป็นข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน อันจะส่งผลถึงการได้มาซึ่งบัณฑิตที่พึงประสงค์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2550

วิธีการศึกษา: เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาในผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิตเวชนิทัศน์ จำนวน 21 ราย โดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบเองมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 1-5 (5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, และ 1 = น้อยที่สุด) ประกอบด้วยข้อคำถาม 18 ข้อ ประเมินความพึงพอใจ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางวิชาการ/วิชาชีพ 2) ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิต ข้อมูลที่ได้ถูกนำเข้าไปแกรม SPSS นำเสนอข้อมูลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา: ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจากผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานทั้งหมด (ร้อยละ 100) จากการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาการ/วิชาชีพ (4.01±0.45) ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน (4.07±0.42)

Background and Objective: The customer's satisfaction assessment is an essential task to learn about the performance and characteristics of the graduates in Technology in Biomedical Communications . The result to be gained is the useful information in regard to the improvement of the desirable graduates and quality assurance. This study aims to assess the customer's satisfaction with the 2007 Graduates in Technology in Biomedical Communications, Faculty of Medicine, Khon Kaen University.

Methods: Prospective descriptive study in target group 21 questionnaires were self - administered by the customers. Material and method : self - administered questionnaires using Likert scale (1-5 score) (5 = excellent, 4 = good, 3 = fair, 2 = poor, and 1 = very poor, need improvement) covering 18 items in 3 aspects, viz : (1) academic/competency (2) performance, and (3) ethic were sent by mail to their customers. The SPSS for the returned questionnaires were analyzed statistically, percentage, mean and standard deviation.

Results: The result was 100% of response rate from their customers. The study found that the customer's satisfaction of the 2007 graduates were rank at 4 (good) in all aspects : The academic/competency (4.01±0.45), performance (4.07±0.42) and ethic (4.46±0.46).

และด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (4.46±0.46)

สรุป: ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้านที่ประเมินและในภาพรวม (4.28±0.56) จากการศึกษาทำให้ทราบข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งทางหลักสูตรจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงและปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อไป

คำสำคัญ: การประเมินความพึงพอใจ บัณฑิตเวชนิทัศน์ ค่าคะแนน 5 ระดับ

Conclusion: The overall satisfaction was at high level. This study also found that the satisfaction scoring by the customers was 4.28±0.56. However, the study revealed some opinions about their customers perspectives were beneficial for the improvement Technology in Biomedical Communications Program courses with regards to the customer ciated graduates.

Keywords: Satisfaction assessment, Technology in Biomedical Communications, Ranking Scale of 5

ศรีนครินทร์เวชสาร 2553; 25(4): 311-6 • Srinagarind Med J 2010; 25(4): 311-6

บทนำ

กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษากายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา¹ ได้กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542² องค์ประกอบในการประเมินได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (input) 2) กระบวนการ (process) และ 3) ผลผลิต (output) และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปี พ.ศ. 2548³ ข้อ 14 เรื่อง การประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจนซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ 1) การบริหารหลักสูตร 2) ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน 3) การสนับสนุนและการให้คำแนะนำปรึกษา และ 4) ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต และมหาวิทยาลัยขอนแก่น⁴ มีนโยบายหลักด้านการผลิตบัณฑิต ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยและกระบวนการต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ 4) การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา และ 5) การประเมินคุณภาพบัณฑิต ซึ่งด้านที่ 5 นี้ กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลหลักสูตรโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต ตัวบัณฑิต และนักศึกษาปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้น การติดตามคุณภาพของบัณฑิต โดยเฉพาะการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ จากหัวหน้างานผู้บังคับบัญชา จะเป็นข้อมูลป้อนกลับที่สำคัญในการสะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตว่า มีความรู้ความสามารถ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด ควรจะปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตด้านใด รวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการศึกษา การจัด

การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเพิ่มเติมหรือส่งเสริมส่วนที่เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็งให้คงอยู่หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะส่งผลถึงการได้มาซึ่งบัณฑิตที่พึงประสงค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหรือสังคมได้เป็นอย่างดี และส่งผลถึงการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2550

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ รูปแบบการศึกษาเชิงพรรณนา กลุ่มประชากรเป็นผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิตเวชนิทัศน์รุ่นที่ 12 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2550 จำนวน 21 ราย

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 1-5 ระดับ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจาก หลักการและเหตุผล ปรัชญา คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเวชนิทัศน์ (ต่อเนื่อง)⁵ และกรอบคุณลักษณะบัณฑิตและนโยบายหลักด้านการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น⁶ ที่กำหนดกรอบแนวคิดการประเมินผลการจัดการหลักสูตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่น 3 ประการ คือ 1) กระบวนการจัดการหลักสูตร 2) องค์ประกอบหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพิจารณาตามแนวคิดเชิงระบบ Input-Process-Output และ 3) มาตรฐานองค์ประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตและคุณภาพการจัดการหลักสูตรที่กำหนดและประเมินโดยองค์กรภายนอก ได้แก่ สมศ. กพร.

สกอ. และ Time Higher Education แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) สอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 2) คุณลักษณะของบัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 1-5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถาม 18 ข้อ โดยแยกเป็น ด้านความรู้ทางวิชาการ/วิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ ด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน จำนวน 6 ข้อ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ และ 3) ความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยส่งแบบสอบถามขอความร่วมมือไปยังผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิตเป็นผู้ประเมิน จำนวน 21 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ. 2552 โดยส่งแบบสอบถามขอความร่วมมือไปยังผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานของบัณฑิต และให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ มายังฝ่ายจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้วิธีหาค่าความถี่และร้อยละ แบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจะแปลความหมายของค่าเฉลี่ย^{7,11} ดังนี้ 4.51-5.00 = มากที่สุด 3.51-4.50 = มาก 2.51-3.50 = ปานกลาง 1.51-2.00 = น้อย 1.00-1.50 = น้อยที่สุด สำหรับแบบสอบถามในส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อความที่น่าสนใจแล้วนำผลการตอบมานำเสนอ โดยเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ได้รับแบบสอบถามตอบกลับทั้งหมด 21 ราย (ร้อยละ 100) ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 15 ราย (ร้อยละ 71.4) มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 9 ราย (ร้อยละ 42.9) ประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 11 ราย (ร้อยละ 52.4) วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 15 ราย (ร้อยละ 71.4) ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐบาล จำนวน 14 ราย (ร้อยละ 66.7) มีความเกี่ยวข้องกับบัณฑิต โดยเป็นหัวหน้างาน จำนวน 10 ราย (ร้อยละ 46.7) (ตารางที่ 1)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านความรู้ทางวิชาการ/วิชาชีพ พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด คือ ความสามารถในการจัดระบบการทำงานอย่างมีคุณภาพ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	6	28.6
- หญิง	15	71.4
อายุ		
- 20-30 ปี	5	23.8
- 31-40 ปี	5	23.8
- 41-50 ปี	9	42.9
- 51 ปี ขึ้นไป	2	9.5
ประสบการณ์การทำงาน		
- 1-3 ปี	3	14.3
- 4-6 ปี	1	4.8
- 7-10 ปี	6	28.6
- 10 ปี ขึ้นไป	11	52.4
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	4.8
- ปริญญาตรี	15	71.4
- ปริญญาโท	4	19.0
- ปริญญาเอก	1	4.8
ประเภทของหน่วยงาน		
- รัฐบาล	14	66.7
- รัฐวิสาหกิจ	-	-
- เอกชน	5	23.8
- อื่นๆ	2	9.5
ความเกี่ยวข้องกับบัณฑิต		
- ผู้บังคับบัญชาสูงสุด	3	14.3
- ผู้บังคับบัญชาฝ่าย	1	4.8
- ผู้บังคับบัญชาแผนก	1	4.8
- หัวหน้างาน	10	47.6
- หัวหน้า	3	14.3
- อื่นๆ	3	14.3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน พึงพอใจระดับมาก 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด คือ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร (ตารางที่ 3)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพพบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน พึงพอใจระดับมาก 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทนสู้งาน และมีความเสียสละ อุทิศตน และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด คือ การควบคุมอารมณ์ในการทำงาน (ตารางที่ 4)

ผลการการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจบัณฑิตเวชนทัศน์ระดับมากทุกด้าน คือ ด้านความรู้ทางวิชาการ / วิชาชีพ (4.01±0.45) ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน (4.07±0.42) และด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ (4.46±0.40) สำหรับความพึงพอใจในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน (4.28±0.56)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อด้านความรู้ทางวิชาการ / วิชาชีพ

ด้านความรู้ทางวิชาการ / วิชาชีพ	Mean	SD	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
1. ความรู้และทักษะทางวิชาการ/วิชาชีพในสาขาวิชาที่เรียน	4.05	0.59	มาก
2. ความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ	4.24	0.62	มาก
3. คุณภาพของผลงานที่ได้ปฏิบัติ	4.10	0.53	มาก
4. ความสามารถในการจัดระบบการทำงานอย่างมีคุณภาพ	3.76	0.62	มาก
5. ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล	4.00	0.77	มาก
6. การสร้างสรรค์และพัฒนางาน	3.95	0.80	มาก
รวม	4.01	0.45	มาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

ความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	Mean	SD	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
1. มีทักษะในการสื่อสาร (พูด ฟัง อ่าน เขียน)	4.14	0.57	มาก
2. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร	3.29	0.64	มาก
3. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ	4.57	0.50	มากที่สุด
4. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.57	0.50	มากที่สุด
5. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	4.00	0.63	มาก
6. มีความเป็นผู้นำ	3.90	0.70	มาก
รวม	4.07	0.42	มาก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	Mean	SD	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
1. เป็นผู้ตรงต่อเวลาและมีระเบียบวินัย	4.38	0.66	มาก
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทนสู้งาน	4.57	0.50	มากที่สุด
3. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.48	0.51	มาก
4. ให้เกียรติและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.48	0.60	มาก
5. มีความเสียสละ อุทิศตนและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.57	0.59	มากที่สุด
6. การควบคุมอารมณ์ในการทำงาน	4.33	0.65	มาก
รวม	4.46	0.46	มาก

วิจารณ์

จากการส่งแบบสอบถามไปผู้ใช้อย่างบัณฑิตเวชนิทัศน์ รุ่นที่ 12 หลังจากที่ยังบัณฑิตทำงานมาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี เพื่อให้การพิจารณาข้อมูลทำได้เหมาะสม โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บัณฑิต จำนวน 21 ราย ในการประเมินบัณฑิตกลับคืนมายังหลักสูตรฯ ซึ่งบัณฑิตรุ่นนี้ปฏิบัติงานในหน่วยงานทั้งองค์กรของรัฐและเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ได้แก่ ด้าน ความรู้ ทางวิชาการ / วิชาชีพ ได้ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.01 ± 0.45 ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ได้ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.07 ± 0.42 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.46 ± 0.46 และในภาพรวมพบว่า ได้ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.28 ± 0.56 จากค่าเฉลี่ยคะแนน 5 ระดับ สอดคล้องกับการประเมินความพึงพอใจของผู้บัณฑิตเวชนิทัศน์ในภาพรวม ปีการศึกษา 2549⁹ ซึ่งประเมินบัณฑิตอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับการประเมินตนเองของบัณฑิตเวชนิทัศน์ปีการศึกษา 2550¹⁰ ประเมินตนเองอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการประเมินความพึงพอใจผู้บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2550¹⁰ ประเมินบัณฑิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินความพึงพอใจของผู้บัณฑิตเวชนิทัศน์อยู่ในระดับดี

เมื่อสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมประเด็นสาเหตุที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน พบว่า บัณฑิตเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดีที่สุด ในบรรดาผู้สมัครเข้าทำงาน มีความพยายาม กระตือรือร้น มีความอ่อนน้อม มีความเคารพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี คาดว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการทำงาน มีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการทำงานได้ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นทีมได้และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา มีทักษะและความรู้ตรงตามตำแหน่งงานที่เปิดรับสมัคร

ลักษณะเด่นของบัณฑิต พบว่า ขยันหมั่นเพียร อดทน สู้งาน ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ สุภาพ กิริยามารยาทเรียบร้อย นอบน้อมต่อมตน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี ไม่เกียจงานและมีมนุษยสัมพันธ์ดี ควบคุมอารมณ์ในการทำงานได้ พร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

ความต้องการและความคาดหวังที่ผู้บัณฑิตมีต่อหลักสูตรฯ / คณะ / มหาวิทยาลัย ได้แก่ ความฉลาดรอบรู้ (มีความรู้รอบตัว) ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ผู้ที่เป็นบัณฑิตไม่จำเป็นต้องเก่งมาก แต่ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน คาดหวังว่าจะได้บุคลากรที่มีความพร้อมที่จะอยู่ร่วมกับสังคม

ได้ มีความอดทน ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถเรียนรู้งาน และทำหน้าที่ได้ตามที่ได้มอบหมาย และมีระเบียบในการทำงาน รักองค์กร และสร้างสรรค์งาน

ผู้บัณฑิตให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มพูนความรู้/ทักษะให้แก่บัณฑิตในเรื่อง การให้ไปฝึกอบรมในสาขาที่น่าสนใจตามสถาบันต่างๆ อบรมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร อบรมความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงาน มีความพอใจและภูมิใจในงานที่ทำ

จากประเด็นความคิดเห็นเพิ่มเติมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า บัณฑิตเวชนิทัศน์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตาม บัณฑิตก็ยังมีข้อด้อยบางประการ เช่น ความสามารถในการจัดระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสรรค์และพัฒนางาน ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร และความเป็นผู้นำ สอดคล้องกับการประเมินความพึงพอใจของผู้บัณฑิตเวชนิทัศน์ปีการศึกษา 2549⁹ ซึ่งประเด็นดังกล่าว อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาวิชาในหลักสูตรไม่ได้จัดให้มีการเรียนการสอนเป็นรายวิชาโดยตรง แม้จะมีแฝงอยู่บ้างในบางรายวิชา ผู้สอนบางท่านอาจจะไม่ได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญหรือความจำเป็นที่บัณฑิตจะต้องนำประเด็นดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติงาน เมื่อจบการศึกษา ยกเว้นวิชาภาษาต่างประเทศ ที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชาในหลักสูตร

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการ ความคาดหวัง การเพิ่มพูนความรู้/ทักษะให้แก่บัณฑิต รวมทั้งข้อด้อยต่างๆ ทางหลักสูตรฯ จะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงและปรับเปลี่ยนในการบริหารจัดการการศึกษา เช่น จัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การจัดระบบการทำงาน การสร้างสรรค์และพัฒนางาน และความเป็นผู้นำ เป็นต้น พัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อาจเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว ในการปัจฉิมนิเทศนักศึกษาแก่นักศึกษาจะจบการศึกษา หรือแนะนำให้นักศึกษาหาโอกาสเข้ารับการอบรมเพิ่มเติม เมื่อออกไปทำงานแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ตอบสนองนโยบายหลักด้านการผลิตบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านที่ 5 การประเมินคุณภาพบัณฑิต ที่กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลหลักสูตรโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือประเมินจากผู้บัณฑิตตัวบัณฑิต และนักศึกษา ในทุกปีการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้บัณฑิต และส่งผลถึงการประกันคุณภาพการศึกษาและหลักสูตร

สรุป

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจบัณฑิตเวชนิทัศน์ระดับมากในทุกด้าน ได้แก่ด้านความรู้ทางวิชาการ / วิชาชีพ ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และความพึงพอใจในภาพรวม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบัณฑิตจะมีลักษณะเด่นหลายประการ แต่ก็ยังมีข้อด้อยบางประการที่ทางหลักสูตรควรจะได้นำมาพิจารณาเพื่อเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี ในปีการศึกษา 2554 ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ได้ให้งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา / หัวหน้างานของบัณฑิตเวชนิทัศน์ รุ่นที่ 12 ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2550 ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และคุณอภิสร่า ปัดทุม นักศึกษาเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ความช่วยเหลือในการกรอกข้อมูลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1. กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. ไม่ปรากฏปีพิมพ์.
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542.

3. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2548.
4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. คู่มือระบบการประเมินผลการจัดการหลักสูตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น, 2551.
5. คณะแพทยศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. เอกสารหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเวชนิทัศน์. ขอนแก่น, 2537.
6. ประกาศสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 3/2551 เรื่องกรอบคุณลักษณะบัณฑิตและนโยบายหลักด้านการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
7. ยุทธ ไทยวรรณ. พื้นฐานการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2545.
8. จงเจริญ เมตตา ดุษฎี มุสิกโปดก ทรงพล อุปชิตกุล. การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2549. ศรีนครินทร์เวชสาร 2551; 23:430-5.
9. จงเจริญ เมตตา. รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินตนเองของบัณฑิตเวชนิทัศน์ รุ่นที่ 12 ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550. ขอนแก่น, 2552. เวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2550. ขอนแก่น, 2552.
10. สำนักงานประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา ฝ่ายแผนและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. รายงานความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต ปีการศึกษา 2550. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
11. Wiersma W. Research Methods in Education : An Introduction. 5th ed. Boston : Allyn, 1991.

